

Projekt

z dnia 15 grudnia 2014 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W BIERUNIU**

z dnia ..... 2014 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 594 z późn. zm.), art. 10 oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 135 z późn. zm), na wniosek Burmistrza Miasta Bierunia

**RADA MIEJSKA W BIERUNIU
uchwala:**

§ 1. Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały, który jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bieruń.

§ 2. Powierzyć realizację Programu, o którym mowa wyżej Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu.

§ 3. Zobowiązać Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do złożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji Programu po zakończeniu jego realizacji tj. 31 marca 2018r..

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 01.01.2015r.

Załącznik do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Bieruniu
z dnia.....2014 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2015 – 2017

BIERUŃ 2014r.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017

I. WPROWADZENIE

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Bieruń na lata 2015-2017 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2013r., poz. 135 z późn. zm.). Zgodnie z artykułem 176 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Należy pamiętać, iż rodzina jest podstawowym środowiskiem, w którym kształtuje się młody człowiek, a który stwarzając w przyszłości rodzinę będzie czerpał z doświadczeń własnych. Troszcząc się więc dziś o rodzinę, ratujemy rodzinę jutra i rodzinę dalekiej przyszłości. Rodzina, jako podstawowa komórka społeczna powinna zapewniać swoim członkom przede wszystkim bezpieczeństwo. Oddziałując w sposób świadomy, jak i nieświadomy, na osobowość dziecka, przekazujemy mu system wartości, tradycje, ukierunkowując go tym samym na całe życie. Ważnym jest uświadomienie sobie tego faktu, oraz zwrócenie uwagi, iż każda dysfunkcja rodziny wpływa negatywnie na małego człowieka. Odpowiednie instytucje oraz służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia określonych działań na rzecz jej poprawy i dobra. Jednym z obowiązków gminy jest wspieranie mieszkańców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie mając na względzie dobro dzieci. Czynniki, które składają się na dezintegrację rodziny to m.in. niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiowa członków rodziny, brak stabilizacji – zarówno materialnej jak i zawodowej, niewydolność wychowawcza rodziców i zaniedbywanie obowiązków względem dzieci, ponadto nałogi członków rodziny (w tym alkoholizm, narkomania), karalność sądowa, przejawy choroby psychicznej, przemoc wobec członków rodziny, w tym wobec dziecka. Często zdarza się, iż trudne sytuacje domowe współwystępują ze sobą.

Skuteczna i pełna pomoc rodzinie może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym przede wszystkim sąsiedzkim, ponadto poprzez monitoring środowiska oraz działania zgodnie z kompetencjami pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych, oraz przedstawicieli innych instytucji.

Należy jednak pamiętać, iż wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, za wyjątkiem zagrożenia życia lub zdrowia jednego z jej członków.

Warto również zaznaczyć, iż Gminny Program Wspierania Rodziny dotyczy takich instytucji jak;

- a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu;
- b) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bieruniu;
- c) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu;
- d) Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu;
- e) Placówki Służby Zdrowia działające na terenie Gminy Bieruń;
- f) Placówki Oświatowe działające na terenie Gminy Bieruń;
- g) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bieruniu;
- h) Urząd Miasta Bierunia;
- i) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej działający przy Sądzie Rejonowym w Tychach;
- j) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach.

Wszystkie te instytucje działają dla dobra rodziny i przyszłych pokoleń, każda z nich działać będzie zgodnie z kompetencjami własnymi, uznając koordynację pomiędzy sobą dla szeroko rozumianego dobra i szczęścia rodziny.

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 135 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 182 z późn. zm.),
- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bieruń na lata 2014-2020,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm.).

II. CEL GŁÓWNY

Wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Bieruń.

III. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. *Podjęmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny:*

- a) Szeroko pojęta pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji socjalno-bytowych przy wykorzystaniu własnych możliwości, zasobów i uprawnień (w tym pomoc finansowa, pomoc rzeczowa);
- b) Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo, rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- c) Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną;
- d) Stałe i pełne informowanie mieszkańców Gminy Bieruń o możliwości skorzystania z porad psychologów, specjalistów oraz z porad prawnych udzielanych w Gminnym Centrum Profilaktyki Uzależnień przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bieruniu;
- e) Objęcie dożywianiem wszystkie wymagające tego dzieci – uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w formie dwudaniowych obiadów, na terenie placówek oświatowych;
- f) Dofinansowanie wydatków związanych z dożywianiem dzieci i młodzieży – podopiecznych placówek wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym;
- g) Udzielanie pomocy rzeczowej w formie produktów spożywczych uzyskanych z programów unijnych;
- h) Organizacja działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców;
- i) Organizacja porad, szkoleń, konferencji i spotkań informacyjnych służących doskonaleniu systemu współpracy instytucji i organizacji;
- j) Ustawiczne doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników poprzez udział w warsztatach, szkoleniach i innych formach edukacyjnych;
- k) Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Bieruń;
- l) Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie, w tym edukacja społeczności lokalnej poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych, organizowanie spotkań, pogadanek

- na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym włączenie w formy edukacyjne rodziców podczas spotkań rodziców, wywiadówek;
- m) Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez współfinansowanie różnego typu programów profilaktycznych w Gminie Bieruń;
  - n) Prelekcje w szkołach, plakaty w miejscach publicznych, dotyczące więzi rodzinnych, ich zagrożeń oraz skutków ich rozluźnienia oraz zerwania;
  - o) Rozpoznawanie potrzeb środowiska poprzez wizyty lekarzy i pielęgniarek środowiskowych;
  - p) Zapewnienie natychmiastowej interwencyjnej pomocy i opieki medycznej rodzinom zamieszkującym oraz przebywającym w Gminie Bieruń;
  - q) Ocena poziomu dbałości rodziców o dziecko/dzieci poprzez badania okresowe;
  - r) Aktualizowanie informacji dostępnych dla pacjentów;
  - s) Promowanie rodzinnej integracji;
  - t) Współpraca z Urzędem Miejskim w Bieruniu w zakresie Karty „Rodziny 3+”;
  - u) Bieżące aktualizowanie strony internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu w zakresie miejsc i form pomocy osobom i rodzinom będącym w kryzysie.

2. *Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych:*

- a) Prowadzenie bezpłatnego poradnictwa prawnego oraz psychologicznego, szczególnie dla rodzin przeżywających trudności;
- b) Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, zapewnienie ochrony i pomocy ofiarom przemocy domowej;
- c) Tworzenie i realizacja projektów i programów wspierających rodzinę w prawidłowym jej funkcjonowaniu;
- d) Intensyfikację działań podejmowanych w ramach Programu Wspierania rodziny, a przyjętych do realizacji w ramach: Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
- e) Zwiększenie wiedzy i kompetencji rodzicielskich;
- f) Dążenie do reintegracji rodzin rozbitych, poprzez podniesienie umiejętności społecznych członków rodzin z problemami wychowawczo-opiekuńczymi;

- g) Współpraca z instytucjami, podmiotami w powiecie zapewniającymi opiekę dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem wymiaru sprawiedliwości, właściwym ze względu na położenie Gminy Bieruń;
- h) Stała, pogłębiająca się praca z ofiarą oraz sprawcą przemocy domowej, rodzinami z problemami uzależnień, rodzinami zastępczymi;
- i) Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą;
- j) Zapewnienie schronienia i wsparcia ofiarą przemocy;
- k) Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej;
- l) Wdrażanie i monitorowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- m) Stworzenie oraz aktualizacja bazy danych dotyczących możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- n) Finansowanie działalności świetlic wsparcia dziennego działających na terenie Gminy Bieruń;
- o) Pomoc i wsparcie asystenta rodziny;
- p) Udzielanie pełnej informacji co do możliwości podejmowania form leczenia w specjalistycznych ośrodkach;
- q) Podnoszenie świadomości mieszkańców Bierunia w tematach takich jak np. przemoc, uzależnienia, prawa dziecka;
- r) Rozwiązywanie bieżących problemów wychowawczych dzieci i młodzieży.

3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej:

- a) Współpraca z instytucjami, podmiotami w powiecie zapewniającymi opiekę dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem wymiaru sprawiedliwości, właściwym ze względu na położenie Gminy Bieruń;
- b) Partycypowanie w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej;
- c) Wspieranie rodzin poprzez pracę asystenta rodziny;
- d) Zapewnienie wsparcia zarówno psychologicznego jak i prawnego;
- e) Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu;
- f) Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bieruniu;
- g) Współpraca z Oświatą, której placówki znajdują się na terenie Gminy Bieruń;

- h) Współpraca z Zakładami Opieki Medycznej znajdujących się na terenie Gminy Bieruń;
- i) Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną (PPP), działająca na terenie Gminy Bieruń;
- j) Współpraca z kuratorami zawodowymi oraz społecznymi działającymi na terenie Gminy Bieruń;
- k) Ocena sytuacji dziecka w domu rodzinnym i w rodzinie zastępczej;
- l) Udzielanie emocjonalnego wsparcia rodzicom i dzieciom;
- m) Monitorowanie dalszych losów dziecka i pomoc w uregulowaniu jego sytuacji prawnej;
- n) Aktywizacja zarówno dzieci jak i rodziców/opiekunów prawnych w życie społeczności szkolnych oraz przedszkolnych.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są rodziny z Gminy Bieruń, w szczególności rodziny wychowujące dzieci, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem. Adresatami są również przedstawiciele instytucji, podmiotów, służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny, ww. instytucje.

V. ZASOBY PROGRAMU

Na terenie Gminy Bieruń w budowę lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną powinny włączyć się:

- placówki oświatowe,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu,
- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Bieruniu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Tychach,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej działający przy Sądzie Rejonowym w Tychach,
- niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- organizacje pozarządowe,
- parafie.

VI. REALIZACJA PROGRAMU

Koordynowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należy do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu. Program realizowany będzie na terenie Gminy Bieruń w latach 2015 – 2017. W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy wziąć pod uwagę uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji. W działaniach profilaktycznych na rzecz rodzin wychowujących dzieci należy szczególną rolę przypisać organizacjom pozarządowym oraz kościelnym. Rezultatem Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie więc powstanie spójnego systemu wspierania rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Jego realizacja pozwoli na otrzymanie kolejnych informacji dotyczących bolączek rodzin Gminy Bieruń, co pozwoli na pełniejsze ich zabezpieczenie w latach kolejnych.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Bieruń.

VIII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu będzie co roku przedstawiał Radzie Miejskiej syntetyczne sprawozdania z realizacji Programu, ujęte w corocznych sprawozdaniach z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Po zakończeniu Programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu przedstawi Radzie Miejskiej do dnia 31.03.2018r. sprawozdanie z realizacji Programu.

Do oceny stopnia zrealizowania działań w ramach programu zostaną wykorzystane następujące wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób korzystających z pomocy specjalistycznej GCPU w Bieruniu,
- liczba udzielonych porad,
- ilość zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- liczba osób zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- liczba osób objętych pomocą asystenta rodziny,

- liczba osób w których występowała bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- liczb osób korzystających z pomocy w ramach programu unijnego (pomoc rzeczowa w formie produktów spożywczych),
- liczba dzieci objętych dożywianiem w świetlicach,
- liczba dzieci umieszczonych w zastępczej formie opieki.

UZASADNIENIE

Przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na rok 2015 do 2017 wynika z ustawy:

- art. 10 oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 135 z późn. zm.).

Ustawa mówi jednoznacznie, że do zadań własnych Gminy należy opracowanie w/w Programu i przedłożenie Radzie Miejskiej celem uchwalenia. Gminny Program Wspierania Rodziny działa wspólnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który uchwalany jest corocznie przez Radę Miejską w Bieruniu. Cele Programu powiązane są także ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bieruń na lata 2014 – 2020.